

ԼՈՒՍԱՔԵՐ

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԻՆԳԵԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՀԱՍՏԷ
ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ԼՈՒՍԱՔԵՐ ԼՐԱԳՐԻ
ԳԱԶԵՒՆԻ

Administration du journal armenien
LOUSSAPER
Boîte Postale 868 Le Caire (Egypte)

ԲԱԺՆԵԳԻՆ

Եղիպտոս	Ուսումնական
Որչ ԴՐԷ	Շիկի
Տարեկան 100	20
Վեցամսեայ 50	10
Եռամսեայ 25	5

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Նամակ և դրամ զրկել վարչութեան հասցեին:
Չեռադիրները եւս չեն դարձաւոր:
Ծանուցումներու համար մասնաւոր պայմաններ:
Խմբագրատունը կը գտնուի Մանուշի փառա խալիձ, քրամուկի
գծին վրայ, Գաֆէ և պար տը Ֆրանսի բաւաժին մէջ:

ԼՈՒՍԱՔԵՐԻ
ՕՐԱՑՈՅՑԸ

ԵՂ. 28 Յուլիս

Ուրիշներուն պարբեր յուցնել
սպ. մերինը զանց առնել՝ յիմարու-
Փոյին է:

Ուր. 29 Յուլիս

Պաշտ

Քու անձնական ազգեցութիւնդ,
ազգի թէ գէշ, պիտի ազգէ գալիք-
ներու վրայ:

ԵՐՈՒՍԱՂԵՍԻ ԽՆԴՐԻՆ ՅՈՒՐԶԸ

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԱՅԸ Մ'ԱՌՆԵՆՔ

«Խուսարեք» ի 99 թիւ խմբագրե-
րականին մէջ երուսաղէմի խնդիրնե-
րուն վրայ պարզուած իրաւացի գի-
տողութիւնները և օգտակար առա-
ջարկները կարգաւոր՝ ես ալ կը փա-
փաքիմ ծանրանալ այս կենսական
խնդրին վրայ և գործնական քայլ
մը առաջարկել:

Երկու տարի առաջ ճիշդ այս
ատեններս էր որ, Ռուսական պե-
տութիւնը հայոց եկեղեցական կա-
ռուածները կը դրաւէր՝ հայ հոգեւո-
րականութեան զանաւ. կառավարե-
լու մէջ ունեցած ապիկարութիւնը
պատճառաբանելով:

Դարձեալ ճիշդ այդ ատեններն
էր որ, ասդին, Թուրքիոյ մէջ, Ե-
րուսաղէմի Ս. Յակոբեանց վանքի
հաշուական խնդիրները, Ղեւոնդ
վարդապետի անխիղճ մատակարա-
րութիւնը և գրամական և ուրիշ ան-
յայտացումներ երեւան կուգային, —
ցաւալի, հսկայ իրողութիւններ, ու-
րոնցմով կը հաստատուէին, կարծես,
Ռուսիոյ առարկութիւնները:

Հայ ազգը ամբողջ երկու տարի
հանդիսատես եղաւ այն գայթակա-
կան արարքներուն որոնք խաղցուե-
ցան, զանազան ձեւերու տակ, երու-
սաղիմայ Պոլսոյ Պատրիարքական
Փոխանորդ Դէորդ եպիսկ. Երէցեա-
նի և Ղեւոնդ վարդ. Մագսուտեանի
կողմանէ:

Չեմ փափաքիր երկարօրէն բա-
ցատրել այս տգեղ գործին սկզբնա-

պատճառները, այլ կը համարձակիմ
պարզապէս ըսել թէ, անոր առաջին
պատասխանատուն է նոյն ինքն Տ.
Յարութիւն Ս. Պատրիարքն, որ իր
միաժողովեամբ, անասձան կեր-
պով փատհած էր հետեւեալ երեք
անձնաւորութիւններուն, — Ղեւոնդ
վարդապետին, Կիլիկիոյ ներկայ Կա-
թողիկոս Սահակ Սրբազանին և Գե-
որգ եպիսկ. Երէցեանին, որոնք դար-
ժը հասուցին ներկայ ցաւալի վիճա-
կին:

Սահակ Սրբազան ամենէն բար-
դաւոր գտնուեցաւ, բանի որ յաջո-
ղեցաւ վանքէն դուրսնետուիլ և Սոյ
Աթոռին վրայ բազմիլ, իսկ Ղեւոնդ
վարդապետ, որովհետեւ հոգեւորա-
կանութիւն չունի իր վրայ, և կոչու-
մը ընդունած քրէն իսկ չլիջանիր
ոչ եկեղեցի իջնալ և ոչ ալ պտտա-
րագիլ Պոլսոյ վանքին մէջ, կարծելով
որ պիտի կրնայ իր մեքենայութիւն-
ներով հաշուեպահանջ վարդապետ-
ները լսեցնել, վախցնել և ազգն ալ
խաբել:

Մարդս երբեք կը փորձուի կառ-
կածելու «Համարաւորութիւնը յազմող
է ամենայնի» առաժին ոտու գոլթեա-
նը վրայ. սակայն ամեն ուշիմ՝ ան-
հատ, երբ իր կեանքին ընթացքին
մէջ կարգ մը դէպքերու ակնատես
ըլլալով՝ անոնց հետեւանքներուն ալ
ուշագիր եղած է, պիտի խոստովանի
թէ, ճշմարտութիւնը, թէեւ երբեմն
ուշ, բայց վերջապէս երեւան կ'ելլէ,
ինչպէս որ եղաւ հիմա:

Պէտք է ըսել թէ, Երուսաղի-
մայ խնդրին սկիզբները, Պոլսոյ Պատ-
րիարք Յովնանի Սրբազան անորոշ
ընթացք մը բռնեց. աւելի ետքերը,
ես կը կարծեմ, Տ. Գրիգորիոս Յով-
հաննէսեան և Տ. Վահրամ Մանկու-
նի Արքեպիսկոպոսներու կորովի պա-
հանջներուն տակ, ստիպուեցաւ, դո-
նէ երեւութապէս, հաշիւ պահանջել,
մանաւանդ երբ այլ եւս Յարութիւն
Ս. Պատրիարքն ալ երես դարձա-
ցած էր Ղեւոնդ վարդապետէն և ա-
սոր արբանեակներէն:

Օրմանեան Սրբազանի կուսկա-
ծելի քաղաքականութիւնը աւելի
յայտնուեցաւ վերջերս, երբ գիտակ-
ցօրէն գնաց սեղանակից ըլլալ Ղե-

ւոնդ վարդապետի պէս ամբաստան-
եալ անձի մը հետ, որ այսօր ազգու-
թիւն կ'առուի:

Ութը ինը տարուան միջոցին
Օրմանեան Սրբազան արդէն իսկ կը
քննադատուէր որ իր քսակը և
անձը կը պարարտացնէ, իր ազգա-
կանները և նախասիրածները պաշ-
տօններու կը հասցնէ, են., են., հի-
մա ալ երբ զեղծարար վարդապետի
մը սեղանակից կ'ըլլայ, այլ եւս մարդ-
կային սղծաւորութիւնը և խիղճը կ'ըմ-
բոստանան այս խաղաղութեան հան-
դէպ:

Հոս, Գահիրէի մէջ, երբ հայե-
րը գիտակից են իրենց ազգային նու-
րակիւն պարտականութեանց, և կը
փառաքին որ Եկեղեցին, զպրոցը և
Առաջնորդարանը անկեղծ ու գոր-
ծունեայ վարիչներով օժտեն՝ կը նը-
շանակէ թէ, նախանձախնդիր են ի-
րենց ազգային շահերուն. Յուսա-
տու և քաջաբերական երեւոյթ մըն է
սա մեր գաղթային կեանքի մէջ: Սա-
կայն Գահիրէցիին ու մանաւանդ զար-
դացած և ազգասէր երիտասարդու-
թիւնը այսօրնով բաւականանալու
չեն. պարտին նաեւ հետաքրքրուիլ
ազգային ընհանուր խնդիրներով,
որոնց կարգէն է սա՝ Երուսաղիմայ
հաշիւներուն կենսական և հրատապ
խնդիրը:

Ազգային տեսակէտով, Երուսա-
ղէմի Ս. Յակոբեանց վանքը և հայ
ազգին իմպուլս տիրացած նախա-
կան տեղերը, բոլոր քրիստոնեայ
աշխարհի հանդէպ՝ մեծ ու փառա-
ւոր դեր մը կատարելու սահմանուած
են, իրենց ամեն տեսակ առաւելու-
թիւններով. մէկ խօսքով, հոգ ոչ
մէկ ազգ կրնայ մրցիլ հայոց հետ
թէ՝ ճոխութեան և թէ՝ պատմական
վայրերու հնութեան կողմանէ: Կան
Երուսաղիմի ու Ամերիկայի ուխտաւոր-
ներ կամ զբօսաշրջիկներ, որ Երու-
սաղէմ չեկած՝ թերեւս, չեն գիտեր
թէ հայ ազգ մը գոյութիւն ունի:
Հոգ անոնք իրենց առաջնորդին կամ
«Ուղեցոյց» ին շնորհիւ կը ծանօթա-
նան հայուն, և անոր աչքառու սեպ-
հախանութեանց: Ահա՛, այսպէս և
զամ է որ վեհապետներ, իշխաններ
ու իշխանազուններ ուզած են ան-
պատճառ անգամ մը այցելել հայոց

վանքը: Հետեւաբար ազգին համար
քիչ շահաբերական չէ այս խնդիրը
ձեռք առնուլ և անոր կանոնաւոր ել-
քը խորհիլ կամ պահանջել:

Արդ, ես ջերմապէս պիտի յանձ-
նարարէի որ, մօտեւոր ազգային մի-
թիւնի մը գումարուէր հոս, ուր ներ-
կայ ըլլային բոլոր հայերը, առանց
դաւանանքի խտրութեան, և ուր մէկ
քանի կարող անձանց կողմանէ խն-
դիրը պարզուէր յետոյ միաձայնու-
թեամբ ընդունուած բողոքատուն
խնդրագիր մը ուղղուէր Կ. Պոլսոյ
Պատրիարքարանին, հասկցնելու հա-
մար որ եթէ Թուրքիոյ մէջ հա-
յերը, սկիւմայ, կը հարկադրուին
լսելու, մենք տրտաւաստանի հա-
յերս, գիտակից մեր ազգային և
եկեղեցական նախնական շահե-
րուն՝ մեր պարտքը կը ճանչնանք
և գիտենք ի հարկին ձայն բարձրա-
ցնել ու բողոքի ազգալիտա քաղա-
քականութեան դէմ: Երբ այսպիսի
քայլ մը ուրիշ գաղութներու մէջ ալ
կրկնուի, յուսալի է որ Օրմանեան
Սրբազան և իր գործակիցները ա-
ւելի անկեղծութեամբ պաշտպանեն
արդարութիւնը:

Եթէ մեր օրինակը ուրիշ հե-
տեւորներ ալ չունենայ՝ մենք գտնէ
ազգային պարտականութիւն մը կա-
տարած ըլլալու գոհունակութիւնը
կը վայելենք:

ՍԻՐԱՔ

Գահիրէ, 8 Օգոստոս 1905

ԿՈՎԿԱՍՍԵԱՆ ԱՆՑՔԵՐ ՊԱՔՈՒԻ ԻՆՏԵՆՏԻԳԻԼՆԵՐԸ

Հիմա, որ Պաքուի արխիւալի գէպ-
քերուն վրայ արդէն բաւական ժամանակ
անցած է, թիւրքերը, ինչպէս ամեն տեղ
և ամեն ժամանակ, իւրի պէս ջրին երեսը
եղնելով՝ կ'ուզեն երեւալ խաղաղասէր, հեղ
և գառնուկի պէս անմեղ արարածներ:

Սակայն, այդքանը բաւական չէ. ա-
նոնք ուրանալով այն բոլոր գաղաւթութիւն-
ները որոնց գործեցին, և որոնց զար-
հօրելի հետեւանքները տակաւին աչքերու
առջեւ են, երբ հիմա իւր ուր աշխարհի կը
ծանուցանեն թէ՛ կոտորածն սկսողը հա-
յերն էին եղած, և թէ իրենք հայերն
շատ աւելի փառուած էին անձնապէս ու
նիւթապէս:

Ինչպէս չէ, չէ՞ որ լեզուն իրենցն է, և ինչպէս որ ուզեն այնպէս ալ կը խօսին: Ինչ նշանակութիւն ունի ստախոսին ու զրպարտիչին համար գոռացող բացարձակ ճշմարտութիւնը:

Իոկ եթէ դուք, բնթերցող, հետաքրքրուիք և ուզէք այս ստույգան ու զրպարտութեան աղբիւրը փնտռել, ձեր առջեւ պիտի գտնէք խմբագրատուն մը, սը կարգ մը թիւրք ինտելիգենտներ (զարգացեալներ) հաւաքուած կասպի անունով թերթ մը կը հրատարակեն, և « քաղաքակրթութեան լոյս » կը սփռեն կովկասի բազմամիլիոն թիւրք ժողովրդին վրայ՝ որ դարեւ ի վեր նոյն վայրենին մընացած է:

Կասպին, մանաւանդ այս վերջին տարիներ, ամենամեծ ոգեւորութեամբ ու երգուեալ հաւատարմութեամբ մը տոգորուած, սկսած է աշխատիլ Սուլթանին երազած համխառնութեան գիւտին գաղափարը տարածել, ձեռքը տուած իր արժանաւոր ընկեր հաւ իւր Մատին անուն թերթին, որ կը հրատարակուի կալիփա:

Պաքուի մէջ հրատարակուող « կասպի » կարծիքով սակայն, եթէ աշխարհի վրայ կայ ազգ մը, որ համխառնութեան տարածման առջեւ մեծ արգելք մը, կատարեալ խոչնդոտ մը կը ներկայանայ, այդ ալ միայն ու միմիայն... հայ ազգն է, զոր պէտք է ամեն ջանք թափել՝ մէջտեղէն վերցնելու, որ և է պատուակ հնարելով...

Սոսկէ՞ մուս խմբագիր Թոփչիպաշէօ, հազարաւոր գոյներու մէջ մտնող հրապարակախօս Ահմետ Պէշ Սիւտի, համալսարանական տիպով՝ ցեխոտող բոխիկ Գարապէկով և Ընկ. կը սկսին կուրծքերնին ու կոկորդին պատռել. որ հայերը Տաճկաստանի մէջ, իրենց հաւատակից իշխանութեանը գէտ ապստամբած են ու յեղափոխական շարժումներ կ'ընեն, Պարսկաստանի մէջ՝ միւսլիման ժողովրդի ձեռքին հացը խել կը ջանան, իոկ կովկասի մէջ, օ՛, անոնք ոչ միայն զիրենք շարաշար կերպով կը շահագործեն ու կը հարստահարեն, այլ նաեւ պատճառ կ'ըլլան, որ իրենք լայնարձակ իրաւունքներ ու արտոնութիւններ չի վայելեն...

Եւ ահա՛, այս զօրաւոր ներշնչութեան թիւրք ամբօխի արիւնն ու աչքերը դարձած, սկսեց նախ Պաքուի մէջ հայերը ջարդել ու թալանել՝ իրեն տնտեսապէս զարգացած հայկ. կեդրոն, և ապա հետզհետէ ուրիշ կողմեր...

Կը տեսնէ՞ք թէ ինչ մեծ, բեղմնաւոր գործունէութիւն մը ցոյց կուտայ Պաքուի թիւրք « ինտելիգենտ » ներու այդ խմբակը: Բնաներող դարու Չինկի խաներն են ատոնք, եւրոպական հազուադէպ, « բարձր կրթութեամբ », և սակայն աւելի սոսկալի՝ իրենց գործած աւերներով...

Հիմա, դուք, բնականաբար կը հետաքրքրուիք ու կը հարցնէք, թէ ինչ ըրին հապա Պաքուի համբաւաւոր հայ ինտելիգենտները, երբ թիւրքերն այդպէս յարձակեցան հայերուն վրայ, կը ցածնին ըրին, և վերջն ալ եղեռնագործութեանց ամբողջ յանցանքը հայերուն վերագրելով աշխատեցան ինքզինքնին արդարացնել:

Ահաւասիկ թէ ինչ ըրին: Անոնցմէ մէկ մասը « փոխտիպայական » ներողամտութեամբ մը վերաբերուեցաւ այդ բոլորին: Մէկ մասը՝ իրեն « ճակատագիր »

ստրկական համարումներով մը տարաւ: Մէկ ուրիշ մասը՝ ինչպէս պէտք, բաւական է որ իմ անձիս ու շահերուս հետ մը չեղաւ: Ըսելով՝ իր գործին նայեցաւ: Իսկ ամենամեծագոյն մասը, յարատեւ վախկոտութեամբ մը բաշտեցաւ ծակէ ծակ...:

Շատեր ողբացեր են արդէն, և վերջերս ու թատերգութիւններ գրեր Պաքուի վրայ՝ իրենք քաղաքի մը, ուր ինկող ամենաաղքէտ գաղափարներով եռուն հայ ինտելիգենտները շուտով կ'այլանդակուին, կ'այլաոնոն ու կը փճանան: Նախկին հոբել բոլոր ոսկիի յորդահոս գետակներէն շատերը ընտել տարուեր են զէպի կոթողեան անդունդ...:

Ճշմարիտ է, կան նկարագրով ուժեղներն ալ, որոնք կը դիմագրեն փորձութիւններու, իրենց գաղափարներուն մէջ հաստատուն կը մնան, և անուն մը ունին հասարակութեան մէջ՝ իրենց գործերով, բայց այդպիսիներու թիւը քիչ է, չափազանց քիչ:

Ահա թէ մենք ինչպէս առանձին մեծ հաճոյքով մը կ'արձանագրենք այս տեղ այդ կարգի հայ ինտելիգենտներէ մէկուն Պ. Բ. Գօլուխանեանի անունը, որ պարտաճանաչութեան գեղեցիկ օրինակ մ'ալ տուաւ վերջերս:

Իրողութիւնն այն է, սը յարգելի պարունը իր ամբողջ ստորագրութեամբ հրապարակ գալով, Բեդրսպուրի տպուող « Ս. Բ. Վեռտմոսի » առաջնակարգ թերթին մէջ յայտած մը գրած է, և վաւերական թիւերով ու ջախջախիչ փաստերով հերքած մի առ մի Ահմետ Պէշ Սիւտիի նոյն թերթին մէջ սպրդեցուցած այն բոլոր հրէշային ստույգութիւններն ու զրպարտութիւնները՝ որոնք կը վերաբերին Պաքուի արիւնալի անցքերուն և հայերու ունեցած ձգտումներուն:

Պ. Գօլուխանեանի այդ քայլը, մանաւանդ ներկայ ծանր հանգամանքներու տակ առնուած, իրաւամբ հերոսական քայլ մ'է:

Եւ մենք ժամանակի մը մէջ կ'աւարինք, որ գոյութիւն պահպանելու համար՝ հերոսական քայլեր պէտք են...

Ս. Բ. ԳՈՐԽԱՆԵԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԱՍԻԼԹԱՆԻՆ ԴԷՄ ՓՈՐՁԸ

« Մանչսթր Կարտին » լրագիրը կը հրատարակէ կ, Պօլսէն ստացուած նամակ մը՝ որուն նայելով Սուլթանին կենաց գէտ նիւթուած կարծեցեալ դաւը նախապէս պատրաստուած գործ մըն է եղեր:

Եւրոպացի հրետանիի սպայ մը որ տնտեսագիտութեան օրը Կ. Պօլսի կը գտնուէր՝ կը հաստատէ թէ աչքէ անցուցած է պայթուած բուն վայրը և գտած թէ որ և է ուսմը նետուած չէ հոն: Պայթումը յառաջ եկած է կամ գետնին մէջ թաղուած մեքենայէ մը կամ ականէ մը: Բացուած ծակէն կը հասկցուի որ եթէ ական բացուած ըլլար՝ պէտք էր որ մէկ պահակազօրքի կայանէն ուրիշ պահակազօրքի մը կայանը հասնէր: Արդ սյո պահակազօրքերը պայթումի միջոցին բացակայ եղած ըլլալու են:

Սպայն կը հերքէ նոյնպէս որ մեծ թուով զինուորներ սպաննուած ըլլան — առաւելն երկու կամ երեք հոգի մեռան: Ահաւոր դրուած էր վեց կամ ութը մէթը հեռու Սուլթանին անցնելիք ճամբա-

յէն: Ըսել է որ անկիս հետ մը չէր կըրնար հասնել: Ասկէ դատ Սուլթանը ստորականէն քառորդ ժամ աւելի ծագ մզկիթին մէջ, և մեկնելու նշանը իրեն տրուեցաւ՝ միայն որ և է վտանգ անցնելէն ետքը:

Սպայն ասկէ կը հեռանէ որ ահա նը դրուած է պալատին պաշտօնակաշէնուն ձեռքով որ ուզեր են հաստատել անիշխանականներու վտանգը և այս կերպով ձեռք բերել հսկողութեան լաւ պաշտօններ: Անոնց երկրորդ նպատակն էր աքսորել տալ Սուլթանին մի քանի ժառանգորդները, զիսաւորապէս իր անդրադիտողին Բաշիտ էֆէնտին: Այլուրդ է ըսել որ կայսրորդին որ Թուրքիոյ մէջ ժողովրդականութիւն չունի, պիտի ամբաստանուի իբրեւ զաւանանդ վեհապետին կեանքին զէմ:

Վերջապէս այս փորձը պալատական մեքենայութեան մը արդիւնքն է եղեր:

ԱՊՏԻԻ ՀԱՄԻՏԻ ԻՄԱՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Վերջերս միջադէպ մը պատահած է Սիւլթանի կառավարչին և Տօքթ. Ճէմիլ բաշայի միջև (որ Սուլթանի հրամանով ամեն օր Էրէնքէօյ կ'երթար հոն խնամելու Հրէքի պէյը, տնօրէններէն մամուլի գրասենեակին):

Ճէմիլ փաշա, անգամ մը այս այցելութիւնը կատարելէ յետոյ կառքով տուն կը վերադառնար ի Գատըքէօյ. երբ ճամբուն վրայ հանդիպեցաւ ուրիշ կառքի մը ուսկէ յառաջ անցաւ: Այս կառքին մէջ կը գտնուէր Իսկիւտարի կառավարիչը որ ինքզինքը արհամարհուած նկատելով արդիւն տուաւ մրցակից կառքին աւելի յառաջացուի: Երբ Իսկիւտարի կառավարիչը իր զէմը գտաւ Ճէմիլ փաշան զանի նախատեց և բռնադատեց իրեն հետեւի ի Գատըքէօյ ուր ստիպեց ձեռքն համբուրել կառավարչատունը գտնուող բոլոր մարդոց առջև:

Տօքթ. Ճէմիլ բաշա յաջորդ օրը պալատ գնաց և միջադէպը ու ստորնացումի տեսարանը յայտնեց Սուլթանին, որ առանց յապաղելու, անոր շնորհեց Օսմանիէի մեծ ժապաւնը և նոյն ատեն խոստացաւ ըստիպել Իսկիւտարի կառավարիչը որ իր մէջ ներողութիւն խնդրէ կառավարչին ալ իր կարգին միջնորդուեցաւ շատ փաղաքական շնանշանով մը:

Զօրավար տը Ճիօրճի բաշա նոյնպէս այս օրերս Սուլթանի ձեռքէն ընդունեցաւ ինքնիշխանի ադամանակաւ պատուանշանը, վասնզի օգնած էր արգիլելու որ այսուհետեւ ըրիստոնեաները չի մասնակցին մականական ժանտարմալութեան:

Ապաւիւ համար գիտէ ամեն տեսակ գթաւարութիւններ լուծել շնորհիւ պատուանշաններու:

ՍԱԽԱԼԻՆ ԿԳԶԻՆ

Սախալին կղզին, զոր այսօր ճաբոնցիք կը գրաւեն, ստանապատ, ամուր հող մը չէ, ամենայնօր տաճանապարտեալ միայն ընդունելու յարմար, ինչպէս կը կարծուէր մինչև այս վերջին ժամանակներս: Առանց ախորժիկ լայնութեան աստիճանի մը տակ գտնուելու՝ քանի որ հոն ձմեռը կը տիրէ տարուան գրեթէ երեք քառորդը՝ անոր կլիման թէև խիտ բայց տանելի է, որովհետև Այնսները, այսինքն սեղիւն բնակիչները հոն շատ լաւ կ'ապրին:

և թէ՛ Ռուսներն ալ դիւրաւ անոր կլիմային կը վարժուին:

Սախալինը թանկագին ստացուածք մըն է Ճաբոնի, շնորհիւ անոր պատեարզական առաջնակարգ զինքին. ու բնական հարստութեանց: Այս մեծ կղզին երկայնութիւնն է 1000 քիլոմէթր ու միջին լայնութիւնը 160 քիլոմէթր: Իր հարստութիւնները կը կազմեն նախ ածուխի հոկայ խաւեր որոնց շահագործումը հազիւ Ռուսները սկսան. կաղնիի ու եղեւինի ընդարձակ անտառներ որոնք կը տարածուին երկու կողերուն վրայ երկայն լեռնաշղթային որուն կը տիրէ թիւարայի ձիւնապատ գագաթը (3200մէթր) և որ կղզին կը բաժնէ իր բոլոր երկայնութեանը վրայ: Վերջապէս հարաւային կողմը՝ Անիւա ծոցին ձկնորսութիւնը որ ամբողջ աշխարհի ամենէն առատալիցն է ու Ճաբոնի ձեռքին մօտիկ առանձինն այդ երկրին հարկաւոր ձուկի մեծ մասը կրնայ հայթայթել:

Երկրագործական տեսակետով քիչ բան կը յուսացուի նեղ ու ժայռուտ բազմաթիւ հովիտներէն որոնք կցուած են լեռան կողքերուն, բայց զանոնք ակոսող բազմաթիւ ջուրի հոսանքներուն մէջ կը գտնուին առատ լոստի և խայտաձուկ: Այն գետակներու հեղեղներուն վրայ կ'աճին բացառիկ մեծութեամբ ուռիներ: Սիւլթանի արջերը և վայրի խոզերը որ, թանձրախառն անտառներու մէջ կը բնակին՝ բնականաբար ենթադրել կուտան թէ Սախալին ատենով ատիական ցամաքին մէկ թերակղզին էր որ անկէ բաժնուած է երկրաբանական ցնցումի մը հետեւանքով:

Ճաբոնցիք իսկոյն պիտի շահագործեն նաեւ հարստութիւններն այս երկրին որ բաւական կ'ամբողջացնէ իրենց արշիպելագոսին շղթայը:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վեհ. Հայրապետը Սուլթան Կրիմ Կիւրէի միջոցաւ փոխարքային հաղորդած է յիշատակագիր մը, մանրամասնաբար ճշդելով այն զպրոցական ու կալուածական խեղդիները, որոնց մասին խօսուած էր փոխարքային այցելած միջոցին:

— Ս. Հայրապետը, որ օդափոխութեան համար Թիֆլիզի սօս գտնուող կոնոր ամբարանոցը կը գտնուի, ցաւակցական հետազիր մը ուղղորդէ փոխարքայ Տաշքով կոմսին և կոմսուհիին, անոնց փեսին՝ Սոսկուայի ոստիկանութեան վերատեսուչ կոմս Բաւել Բաւելովի Շուվալովի սպանման ատիւ:

— Թիֆլիզի Առաջնորդ Տ. Գարեգին եպ. Սախալին, հետազրով ցաւակցութիւն յայտնեց է կովկասի Պարսկաց կրօնապետին, անոր որդւոյն մահուան ատիւ:

— Մշոյ Առաջն. փոխանորդ կարգուած է Տ. Կորիւն վարդ. Էլիտիքմեան:

— Եղեւիոյ Առաջնորդ Տ. Անանիա վարդապետ իր տասնամեայ պաշտօնավորութեան տեղեկագիրը դրկած է Պատրիարքարան, ու մատուցանելով հրաժարականը՝ ինկրած է որ թեմական ուրիշ պաշտօնի մը կոչուի:

— Պէրսի Գերմանական Որբանոցի այս տարուան շրջանաւարտներէն չորս հայ որբուհիներ իրենց ծննդավայրը զրկուելու մասին Որբանոցի վարչութիւնը գթաւարութիւններ յարուցանելով սեղած է զանոնք:

տարի մը պահել Որբանոցին մէջ, անոնց ծառայութեան օգտուելու համար:

— Կարնոյ Սանատարեան վարժարանէն այս տարի տասնեւինը ընթացաւորուներ ելած են յայտնի ընտելութիւն մը տալով:

— Ակնայ և Լրաբերի Ստան. Փոխանորդներու պաշտօնները հաստատող կայսերական Պէրաթներն ստացուել են:

ՏԵՂԱԿԱՆ

Քաղաքական խոզովը ուրբաթ օրուան սովորական նիստին զատ երէկ և նախորդ օրերն ալ ունեցաւ արտաքին կարգի նիստեր, որոնց ներկայ էին նաեւ Երեսփ. Ընդհ. խորհուրդի Բ. Ատենապետը Տիար Սեդրակ Բ. Ստենապետը Գեորգի Կարապետեան և Կալուածոց Հոգաբարձութեան անդամները: Խորհրդակցութեան նիստին էր կալուածական փափուկ խնդիր մը որուն նկատմամբ տեղեկութիւն պիտի տանք մօտաւոր առթիւ մը:

Ն Ե Ր Ք Ի Ն

Երկաթուղիի վարչութեան պաշտօնականներէն Պ. Էմիլ Պերթրան օր իր աշխատանքին արձակուրդէն օգտուելով վսեմ. Պօղոս բաշա Նուպարին քարտուղարի հանգամանքով Հոռոմի երկրագործական համաժողովին ներկայ գտնուած էր՝ հիմա վերադարձած ըլլալով հաղորդած է որ Ն. Վսեմութիւնը շատ նշանակելի գեր մը կատարած է համաժողովին մէջ:

— Կիրակի օրը հրեայ երիտասարդ մը՝ Ռոս և Պարակի առջև մակուկով ըզբօնեալ պահուել լողնալու համար ջուրը կը նետուի և հոսանքէն ըջուկով կը խեղդուի:

— Լուր մը կայ թէ կայսր-վարչութիւնը մտադիր է արդիւն աւելի վաճառումը գիւղերու մէջ, և անոնց ներածութեան գէտ աւելի ծանր մաքս դնել:

— Տելուս կղզիին մէջ խաղաղութիւն կատարող Ֆրանսացի հնազանդները գտած են 400 հատ արծաթ զրաթներ. մեծն Ալեքսանդրի յաջորդող յաւանական իշխանութեան շրջանէն թաքցած:

— Մէնզալէի ջրանցքին արտօնատէրերը հանրօգուտ գիտութեանց նախարարութեանէն թայտուութիւն ստացել են ընդարձակելու և խորացնելու Էլ-Էնանիէի ջրանցքը. այնպէս որ կարելի ըլլայ Մաթարիի և Մանսուրայի միջև նաւարկութիւն յարմարեցնել:

— Թուէ և կարամուզի մէջ (Շարդի-յէ) գտնուած են մեծաքանակ թանկագին առարկաներ, որոնք մեծ հնութիւն ունին: Ասոնց մէջ կան ոսկիէ թագ մը, գոհարներով զարդարուած, 117 կտոր ոսկեղէն զարդեր և քանի մը մեծ ապարանջաններ:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԿԱՐԾԻՔ

ԲԱՐԿԷՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ԽՆԴԻՐԸ

Չեր յօդուածագիր Պ. Արծրունի Օրմանեան Պատրիարքի մասին անպատճառ գէշ բաներ միայն ըսելու դիտաւորութեամբ՝ Ս. Բարկէն վարդապետի նրկատմամբ զրամական զեղծումի մը խօսքը կ'ընէ, և Պատրիարքը կը դատապարտէ այդ ամբաստանութեան լուսարանութեանը քանկացող չ'ըլլալուն համար:

Շատ հաւանական է որ ձեր թըղ-

թակիցը չը գիտեր թէ խնդրոյ առարկայ եղած այդ զրամը որոնք զործածած են, Սակայն ես զինքը կը վստահացնեմ որ այդ կէտին վրայ եղած ամէն ճշմարիտ յայտնութիւն մատնութիւն մեղած պիտի ըլլար . . . և թէ յիշեալ կուսակցուն վարդապետին անձն ու գործունէութիւնը շատ վեր են ամէն անը պատճառներով:

Բարկէն վարդապետ Կիւլէսէրեան մեր սքեմատորներու մէջ հազուագիւտներէն է. եթէ այսօր գտնուին մարդեր որ ունենին վեր կը հանեն այս հաստատութեան վրայ, վաղը ինծի տարբեր չպիտի մտածեն:

Կ'աղաչեմ որ անկին մը շնորհէ այս երկտողիս, և ընդունիք, Պարսն խմբագրապետ, անկեղծ զգացումներու արտայայտութիւնը:

7 օգոստ. Գահիրէ Ն. Կ.

ԿԻՆԵՐՈՒ ԾԽԵԼԸ

Բաւական ատենէ ի վեր կը փափաքէի գրել այս նիւթին վրայ, բայց յուսալով որ աւելի կարող գրիչներ խնդիրը ձեռք կ'առնեն կը յետաձգէի:

Հիմա տեսնելով որ այս աղեղ և վընասակար սովորութիւնը օրըստօրէ կը տարածուի՝ ինքզինքս հարկադրուած կը զգամ ուշադրութիւն հրաւիրել անոր վրայ: Կը յուսամ որ «Լուսաբեր» արձագանք պիտի հանդիսանայ իմ և շատերու բողոքին, և մեր տիկիններն ալ փոխանակ Շամցիներու և ոչ-պատուաւոր կիներու պէս հըրապարակային զբօսալայերու մէջ իսկ ծըխելու՝ եւրօպացի բարեկիրթ կիներուն պիտի հետեւին և բողոքով պիտի հրաժարին այդ վատ ունակութենէն:

Գ. Կ. Տ.

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՊԵՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ ԵՔԻՊՏՈՍԻ Ի ԳԱՀԻՐԷ

ԴԻՒՆ ԿԱԼՈՒԱԾՈՑ

ԱՃՈՒՐԴ ԱՐԱՄԵՆԵՆԵՐՈՒ

Շէյխ-Օթմանի էպատիյէին (մօտ Հալապի) կայարանին) արմաւենիներու ածուրդը տեղի պիտի ունենայ Կիրակի օրը, 20 օգոստոս 1905, առաւօտեան ժամը 8էն մինչ երեկոյեան 5ը:

Աճուրդի մասնակցելու փափաքողը պարտին տալ էպատիյէին նազըրին, կամ հօս Ազգ. Առաջնորդարանի կալուածոց Իւանին, իրենց վերջի գինին հետ, երաշխատը մը և կամ պարտին ձգել տէրօ մը:

Սյն պարագային որ ուզեն ետ կենալ աճուրդին մասնակցելէ, կալուածոց Դիւանը կրկին աճուրդի պիտի դնէ իրենց մասը, եթէ երկրորդ աճուրդին արդիւնքը պակաս ըլլայ առաջինէն, տարբերութիւնը պիտի առնուի ձգուած աքօյէն և կամ երաշխաւորէն. իսկ եթէ աւելի ըլլայ, այդ աւելին Առաջնորդարանի պիտի մնայ:

Կալուածոց Դիւանը իրեն կը վերապահէ խնդրանքները ընդունելու կամ մերժելու իրաւունքը:

Աճուրդը, եթէ հարկ ըլլայ, պիտի շարունակուի յաջորդ երկու օրերը եւս, 21 և 22 Օգոստոս 1905:

Կինք կալուածոց Հոգաբարձութեան 1 Օգոստոս 1905, Գահիրէ

9-3

ԱՃՈՒՐԴՈՎ ՎԱՐՁՈՒՄ ՀՈՂԵՐՈՒ

Ստորեւ նշանակուած ազգապատկան երկու էպատիյէները աճուրդի դրուած են կալուածոց Դիւանի կողմէն:

313 Ֆէտտան 21 քրադ. Ի Տէնճա, Ասիւթի միւսիւրիյէին մէջ մէկ տարուան համար:

123 Ֆէտտան 10 քրադ, Ի Բիմէ-էլ-Արուս, Գէշի Սուէֆի միւսիւրիյէին մէջ, երեք տարուան համար:

Աճուրդին մասնակցելու փափաքողը պարտին իրելի իրենց խնդրանքը կալուածոց Դիւանը Ազգ. Առաջնորդարանի մէջ մինչեւ 9 Սեպտեմբեր 1905 (Ն. Տ.): Նամակները պէտք է գրուին զոց պահարանով և պահարանին վրայ նշանակուած ըլլալու է — Խնդրանք . . . էպատիյէին համար: Իւրաքանչիւր խնդրանքի հետ պարտի ձգուել 10 օ տէրօ մը:

Վարձակալութեան պայմաններուն և ալ տեղեկութեանց համար գիմել կալուածոց Դիւանը ամէն օր առաւօտեան ժամը 9էն մինչ 12, և 4էն 6 կէսօրէ վերջ:

Կինք Հոգաբարձութեան Ազգ. կալուածոց Գահիրէ, 3 օգոստոս 1905

ԵՂ. շԲ. 11-1

ՀԱՍՈՒՆԵԼՑՑ

Հասանելի ծխախոտի Լոնկոնի ծխախոտի ծանուցանելու իր յաճախողներուն օր ամսոյ սկիզբէն սկսեալ Սյն-թապի Հասանելի ծխախոտին գինը որոշուած է օխան 40 զրշ. ողջ:

Ուղղորդող կրնան դիմել

Տեարց Թ. և Կ. Ն. Նազարէթեանի

Սղեքսանդրիա:

Տիար Մ. Պալըքեանի, Ֆէկկաւ, Գահիրէ:

Տիար Մ. Արթիւրեանի, Տալուտիյէ, Գահիրէ:

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Բօրթսմաութ 5, 8, օգոստոս, — Զբօսախնդիրներով (excursionniste) լեցուն շոգնաւաններու տարմիզ մը Ֆրանսացիներուն ընծայեց ժողովրդական ընդունելութիւն մը, որ պաշտօնական հիւրնկալութեան շատ աւելի նշանակալից էր: Տեսարանը անդուզական գեղեցկութիւն, ողիւսութիւն և խանդավառութիւն ունէր: Զուրկերը ծածկուած էին քօռէտի նաւարչաներուն մասնակցելու եկած զբօսախնդրով, որոնց մէջ կը գտնուէին Գերմանիայ կայսեր Մէլթոր զբօսախնդր, մէջը օւնենալով գեապանը և նաւային կցորդը, երբ գիշերը հասաւ բոլոր նաւերը ինչպէս և Բօրթսմաութ 5 և Գօռէտ քաղաքները և երկու նաւատորմիկները իրարու հետ կը մրցէին լուսավառութեանց և հրախաղութեանց շքեղութեան մասին: Արքունի զբօսախնդր վրայ տրուած ճաշին թագաւորը շատ սիրալիւր կեդրով բաժակ առաջարկեց Լուսէ նախադատին կենացը: Սա համոզումը արտայայտեց թէ այս այցելութիւնը ալ տեղի պիտի ամրապնդէ, Ֆրանսան և Անգլիան միացընող կապերը և թէ այս միութեան զլխաւոր առաւելութիւնը պէտք է ըլլայ խաղաղութեան պահպանումը: Կը յուսոյ որ երկու ազգաց լուսարարութիւնները աւելի պիտի գորայնեն զայն: Ֆրանսայի գեապանը և Թովակալ Քալիաւ պատասխանեցին ամենաջերբ կերպով:

Փարիզ, 8 օգոստ. — Լրագիրները գիտել կուտան որ Անգլիացիներու կողմէ Ֆրանսական նաւատորմին ընծայուած ընդունելութեան անկեղծութիւնը և ջերմութիւնը կը յայտնեն որ ասիկա պարզ բաղադրական

լուսին փոխադարձութիւն մը չէ այլ շքեղ շոյց մը որ ամենակարեւոր մերձեցումի յայտարարն է:

Սթօքհօլմ. — (Շուէտի) Օսթար թագաւորը իր փառապաշտութեան պատճառով խնամակալ իշխանութիւնը յանձնեց գահաժառանգ իշխանին:

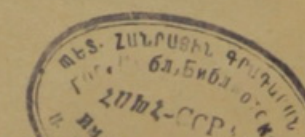
Բօրթսմաութ 5 (Նիւ Եօքսի նաւահանգ) 9 օգոստոս. — Պատուիրակները կը բնակին միւսեայն պանդոկին մէջ: Առանձին նաւերով այցելեցին ծովակալութեան պաշտօնատեղին Այստանգամ նախաթոռութիւնը տրուեցաւ Ռուսերուն իւրաքանչիւր խումբը ողջունեցաւ թնդանութի 19 հարուածներով, երբորդ ծովակալ Միտրոնեց պատգամաւորները և գանաւր առաջնորդեց դէպի շոգնաւան օր զննեցին գեապանաւորով համար եղած կարգապարտութիւնները:

Պ. Վիլիէ ըսած է տեսակցութեան մը մէջ թէ ամեն հնարաւոր պիտի ընէ հաշտութեան կնքուելուն համար, այն պայմանաւ որ Շալանցիները չափազանց պահանջուան չընեն:

Հանկա, 9 օգոստ. — Ապստամբները Բաագէլիի ժաքատուները գրաւած և յանձնելը մերժած ըլլալուն՝ դադարեցան թնդանութեան մը օմիտակցեց գիւղը և բոլորովին կործանեց: Երկու ուսեր սպաննուեցան:

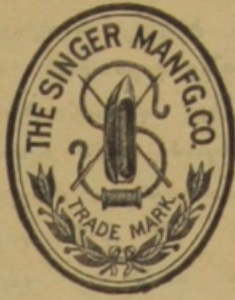
Ս Ա Կ Ա Ր Ա Ն

Երէկ երկուսն ժամը 1 Ին փակուած	
Էրեքընընը Պանը Ա. Ո.	11 416
Էէշընը " " "	27 318
" " " " " " " " " " "	27 716
Հասա տի Ազոնթօ " " "	188
Հանը տ'Աթէն " " "	127
Տէլթա Լայթ Ա. Ո.	13 116
Հելուան " " "	23
Հօ Թիւրք " " "	134
Ռամէ " " "	7 516
Ալեքսանդրիա Լիւ Լիւ " " "	15
Գահիրէ " " " " " " " " " " "	1142
Թանթա " " " " " " " " " " "	Ա. Ո. 28
Տարիէ Սանիյէ " " "	28 118
Բէթտի Փօնսիէ աքսիօն " " "	Ֆր. 820
" " " " " " " " " " "	313
" " " " " " " " " " "	272
Հնա Էյէնսի Լիւ. Ա. Ո.	1 318
Ինիւրըն Էպէյո " " "	1
Էնպըրընյո Հնա տիլէրմէն " " "	10 412
Ինիւր. Էնա Հնա ձէնընէ Դըրսո " " "	0.13116
Ինիւր. Դըրսո Հնա Էնպընյո " " "	1.116
Պեհըն " " " " " " " " " " "	Ե. Ո. 41
Տէլթա Լէնա " " "	2 1116
Ռուրտան " " "	6 116
Ինիւրըն Մարէթ " " "	23.
Էնկոլիշ Հօթել " " "	0 3116
Բաուն Պրիւրըն Ալեքս. Ֆր. " " "	213
" " " " " " " " " " "	120
Բօթըն միւզ " " "	Ա. Ո. 0.3.3
Օլթ Հնա Սօտա " " "	1.1.6
Զիմէթ " " "	71
Սիւրիկ " " "	314
Անկո— Ամերիկըն Նալ " " "	5 9116
Մէնզալէ " " "	4 114
" " " " " " " " " " "	Ե. 2. 97112
Բարմիլէ Ալեքս. Բրիւ. " " "	120
" " " " " " " " " " "	312
ԲԱԿԱԿԱ	
Լիւրըն. Օգ. 8 " " "	8
Օրուան վաճառումը, հակ. " " "	50.0
Որէ՛ Եղիպատական " " "	30
Հոկա. Նոյ " " "	5.78
Յուն. Փեթր. " " "	5.8
պատրաստը " " "	5.30
ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԲԱԿԱԿԱ	
Խոտիկ. Պուր. Ալեքսանդրիա, Օգ. 4 " " "	4
Նոյ. 1905 " " "	14 29132
Յուն. " " "	11 27132
Օգոստ. " " "	15 518

ՍԻՆԿԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հեղինակողի Պրիմիտիվ հոգեկերպարի մասնաճիւղ Նոր Պաշարի գիմաց
Գ Ա Հ Ի Բ Է ՄՈՒՍԲԻ

Իւրաքանչիւր Սինկեր մեքենայի վրայ փըն.
տող այս վաճառանիշը (marque),
քսան ՍԻՆԿԵՐ մեքենաներ սպաւ տը,
Ասեղնագործի ձրի դասեր և մեքենաներ,
ձրի նորոգութիւն գնողներու տան մէջ, վճար.
ման դիւրութիւններ, Սինկեր կարի մեքենան
ըւ աշխարհի լաւագոյններն են: (29)

Հարիզի 1901ի ծուցահանգէսին մէջ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՑԱՆԱԼ-Աշխարհի ամենէն ՄԵՍ վարձատրութիւնը փափաքողաց ձրի կը զրկուի մեր ծուցակը ամեն լոյզուէ:

S. S T E I N

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ս. ՇԹԵՅՆ

ՀԵԹԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ԽՏԻՎԻՆ

ԱԹԱՊԱ ԷԼ ԽԱՏՐԱ, ԷՋՊԵՐԻԷ

Ելններու, Այրերու և Տղաքներու

ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

Գինները Չափաւոր են:

ՆԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱԶՆԻՈՒԹԻՒՆ

Ելեք որական վերամբարձ (ասանէօր)
տպրանքները բնական կը զրկուին:

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ՏՈՒՆ

ՃԻՎԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Negociants—Commissionnaires

ՊԵՅՆ - ԷԼ ՍՈՒՐԵՅՆ

ԳԱՀԻՐԷ

ՖԻԵՐՆԵՐՈՒ ԳՕԼԷՃԻՆ ԴԻՄԱՑ

ՄԱՍՆԱԿԱՆ ՃԻՒՆ

ԸՄՊԵԼԻԲԵՐՈՒ

Եթն. Etournaud & Cie

Cognac

ԺողէՖ Էթուան և Ընկ. Գոնեպ:

L. Bezagu & Cie

Bordeaux

Լ. Պէզակի և Ընկ. Պոնտու:

Garnier—Chevrier

Meursault

Կառնիէ և Շըվալիէ: Մէօրօլլի:

ԾԱԽՈՒ ԳՐԲԵՐ

Լուսաբերի խմբագրատան մէջ:

Ղը. Պը

Յրանսահայ նոր Բառագիրը
պատկերազարդ, Գուրտն Լու.
սինեան, երկու հատոր

120

History of Armenia. by
Ter Gregor: (Պատկերազարդ
Հայոց պատմ. անգլիերէն)

15

Լուսինեանք, Մելիք Ս.
Դաւիթ Բէկ

5

Կիպրոս կղզի, Բակուրան
Լուսաբեր Հաւաքածոյ, Ա.

5

Պրակ,

2

Մի Տեսութիւն Կիլիկիոյ
Հայկական իշխանութեան վը-

12

րայ, Բակուրան

Քարոզներ, Բարդէն Ծ.

10

Վարդապետ Կիլիկիեանի

13

Կոլոտ Յովհաննէս Պատ.

7

րիարք, նոյն հեղինակին

Ծովք-Տուրք և Հոսովայ
նոյն հեղինակին

60

Բառագիրը Հայերէնէ ֆրան
սերէն, Գ. Լուսինեան

18

ՏԲԹ. ՕՎԱՍԻԱ

Որ իր ուսումը և փորձառու-
թիւնը ստացած է Բարիզի առաջ-
նակարգ հիւանդանոցներուն մէջ և
որ երեք տարուան միջոցին Գահիրէի
մէջ բազմաթիւ յաճախորդներ շա-
հած է՝ շատ կարճ ժամանակի մը
մէջ կը դարձանէ նոր սկսած կամ
հինցած հոսումները, շիթախոր (կուլթ
միլիթէր), միզանցքի կծկումները,
փամփշտատապը (սիսթիթիս) և ծննդա-
կան և միզային դործարաններու
հիւանդութեանց հետեւանքները: Կը
դարձանէ նաև սիֆիլիզը և մորթային
հիւանդութիւնները:

Հիւանդ կ'ընդունին ամեն օր ժա-
մը 9-12 կէս օրէ առաջ, և 3-6 կէս
օրէ վերջը, իր բնակարանը Մէհմէտ
Ալի փողոց, Ամերիկեան դրամաճա-
ռանոցին վրան:

ՀԱՅԱՋԵԱՆ

ԳԻՇԵՐՈԹԻԿ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԼՕՁԱՆ, ՉՈՒԻՑԵՐԻԱ

Գրք տարեշրջան

Լօզանի Հայ կրթարանը առողջ
և հիմնական կրթութիւն և դաստի-
արակութիւն կուտայ 8-20 տարեկան
աշակերտներու: Ազգային կրթութիւ-
նը տեղի կ'ունենայ հաստատութեա-
նը մէջ, իսկ եւրոպականը, մեր ան-
միջական հսկողութեան տակ՝ տեղա-
կան կառավարական հանրածանօթ
դպրոցներուն մէջ:

1905-06 ի շրջանին ձմեռուան
վեցամսեան կ'սկսի Սեպտ. 1ին: Անոնք
որ լեզուի կամ որ և է ճիւղի մը մէջ
սկար են կրնան կանուխ գալ և պատ-
րաստուիլ մեկ մօտ:

Ընդունելութեան տարիք՝ 8 և 15:
Վարժարանն այս տարի ալ հինգ
աշակերտ պիտի ընդունի մեծ զեղջով:
Կշտրունակուի հաստատութեան
պատկերազարդ ամսաթերթին, Գի-
տութեան, բաժանորդագրութիւնը:
Տնօրէն
Մ. ՆԱԼԲԱՆԴԻԱՆ
Հասցէ՝ Տեղ. ի Գիտութիւնս
Institut Armenien
Lausanne, Suisse

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԱՄՍԱԲԵՐՔ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԼՕՁԱՆԻ

ՀԱՅԱՋԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

Տարեկան 12 ֆրանք

վեցամսեայ 7 ֆր.

Բաժանորդագիրը կանխիկ է
Թողուած, թղթակցութիւն և բաժա-
նորդագրին զրկել հետեւալ հասցէին՝
M. NALBANDIAN
Institut Armenien
Lausanne (Suisse)

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԻ

L A N E W - Y O R K

ԱՄԵՆԱՅԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Զուտ փոխադարձ, հիմնաւ 1845ին

Կը գործէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքե:

1903 Յունվար 1ին երաշխաւորեալ գոյքն է ֆրանք 1,827,000,000
ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԻ 812,711 ապահովագրեալ ունի որք կը կազմեն Ընկե-
րութիւնը որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն 1903ին ապահովագրելոց
վճարուած շահաբաժիններու գումարը ֆրանք 27,670,882:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԻ տիեզերական բոլոր միշտ հիմա ուրիշ որ և
է Ընկերութեան մը յանձնուած բոլորներէն աւելի անկաշկանդ
և շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ
անվիճելի է, ըլլայ զբաղման, ճամբորդութեան, մահուան տեսակ-
ներուն և պատճառին, անձնասպանութեան և միշտ իսկ պա-
տերապի տեսն: Տիեզերական բոլոր կ'երաշխաւորէ փոխառութիւն-
ներ երեք տարի ապահովագրին վճարելէ յետոյ առանց յետագայ
ապահովագրին հաշուի առնելու, այս փոխառութեանց գումարները
զատ զատ նշանակուած են բոլորին մէջ, 30 օր պայմանաժամ
իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադ-
րեցնելէն մինչև 5 տարի վերադառն նշանակելու առանձնաշնորհում, յե-
տամնաց ապահովագրինները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճա-
րելով, մէկ տարեվճար ընելէ յետոյ իրենց փողոստ փայ. Զարգ-
վագրութեան երկարաձգումը, բոլորին մէջ նշանակուած ժամանակա-
միջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ
պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ,
առանց հաշուի առնելու անվճար մ'նացած ապահովագրինները:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԻ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայման ալ ունի, որ աշխարհի
մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամենէն աւելի նպատաւորն է:
Աւելի մանրամասնութեանց համար գիմել «Լուսաբեր» խմբագրատունը:

ՏՕԲԹ. Ի. ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՇԱՐԱ ԲԱՄԵԼ, ԹԻՒ Յ. ՇԵՒԼԲԵՍՍ ՉՕԲԵԼԻ ԴԻՄԱՑ

Կը դարձանէ տկուայի և լինտերու ամեն տեսակ հիւանդութիւններ,
երեքտրական և ուրիշ միջոցներով, ըստ նորագոյն և կատարելագործեալ
գրութեանց:

Կը պատրաստէ ոսկիէ ակումներ և կամրջակներ (travaux aux ponts
et couronnes) որոնք առանց արհեստական քիմիքի և առանց ամրացու-
ցիլ թելի (crochet) կ'ապահովեն արհեստական ակումներու տոկունու-
թիւնը և տեղանութիւնը:

Նոյնպէս՝ կը պատրաստէ քառուէ լինտերով ակումներ, և առանց
ցաւի կը քաշէ փնտուած ակումները, լինտերու կամ ընդհանուր ջիդե-
րու վայրկենական թմրութեամբ:

Ծանախորդներ կ'ընդունին ամեն օր, առտուան ժամը 9էն—երեկուան 6ը:

ՊԱՏԱՆԻ

Chigwell, London.

Պատկերազարդ ամսաթերթ:

Իւրաքանչիւր թիւի մէջ 10-12

պատկերներ կը գտնուին, աղոյ հա-

մար խիստ հետաքրքրական:

Գին երկուք ու կէս Շիլին:

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԵԻԵԼԵԱՆ ԽՆԴՐՈՑ ԵՒ

ԱՌԱՋԵՈՐԴ ՀԱՅԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ

2 Հատոր, 676 էջեր բաղկացեալ:

Գիմել՝ Prof. G. Thoumaian

Chigwell, Essex.

Գին փոստի ծախքով երեք ու

կէս Շիլին:

Երկուքն ալ կրնայ ստացուիլ

«Լուսաբեր» խմբագրատունէն: